

HÉZSŐ FERENC 75 ÉVES

Azt mondják, hogy az életnek vannak szintjei, a halálnak vannak színei, s ennek az egésznek van értelmes irányultsága.

Időnként azonban nemcsak hallomásból tudhatunk a földi lét értelméről, feladatáról, hanem meg is tapasztalhatjuk.

Én személy szerint a gimnázium tájékán kezdtem érdeklődve nézni a világ dolgaira, és kezdtem megérteni az összefüggéseket.

Jól rajzoló diákként a szünetben mindig helyrehoztam 4-5 osztálytársam feladatát, (erre volt időm, hiszen két rajzóra volt egymás után) aztán a saját munkámat még cizelláltam egy kicsit, s jött az óra vége. Akiknek segítettem - az mindenki 5-öst kapott - én meg 4-est.

Az indoklás a tanár úrtól az volt, hogy: tőled többet várunk Béla!

Hézső Ferenc volt az a tanár, aki ily módon terelgetett az élet nagyobb igazságai felé.

Jól tette.

Ha az ember nem vár többet magától, akkor az előző szinten marad.

Persze a fölfelé törekvés sohasem magától értetődő és konfliktusmentes. Rajtunk múlik, hogy melyik szikrát vesszük észre. Rajtunk múlik, hogy táplálgatjuk-e a tüzeket, s nem engedjük őket elhamvadni – a fájdalomabbakat sem –, amelyek olykor-olykor meg-megégetnek. A művészet útja ugyanis nem könnyű út.

Csábító a széles, könnyen járható, de a keskenyebb, meredekebb, veszélyekkel teli, izzadságos úton talán több örömet kap az ember, s a KATARZIST. A sok kis katarzis az út során, az kell ott legbelül az embernek, de az igazi nagy katarzis, az pedig újabb szikrákat gyűjthet, akkora ereje is lehet.

A művész tehát választhat, hogy melyik utat járja. Ez szíve joga.

Választása közben azonban időnként olyan gvarló, hogy új témákban, új módon keres mások által el nem ért katarzist, s nemcsak a mások által már bejáratos hatásmódokban bízunk.

A megvilágosodó felemelő élmény átéléséhez és átadásához azonban más valami és valaki is kell.

Nagy szerencse (vagy szerencsétlenség?) - hogy ott a KOR amiben élünk.

A tisztességes ember mindenképpen keresi a kor kérdéseire az adekvát válaszokat, s rá kell lépnie addig járatlan utakra is.

Hézső Ferenc fogta magát, és félkockázta az addig homogén fölkockázhatatlan alföldi tájat, fölkockázta az embert, fölkockázta az ember lelkét.

Így a lényegtelen sarkok egyenlővé váltak a centrummal, a horizontális rögtön egyúttal vertikálissá is vált.

Bátor nyírbálás volt.

Ez a festészeti mód akkor nekem furcsa volt. Nem értettem, de elgondolkoztattott.

De talán a „föstő” is csak érezte, hogy ezt kell tennie, bár a miért-ről talán ő sem sokat tudott.

Ugyanis az OPART nem jó válasz ezekre a kockázásokra.

Ezek a kockák nem fények, nem szerkezetek, hanem felbontás.

Negyven évet kellett várni erre a szóra: PIXEL.

Pixel mindenben lehet. Egy vödörben, egy kakasban, egy nadrágban, gondolatban, vagy a lélekben.

Egy kezdeti, sokszor érthetetlen világban Hézső Ferenc képei nagy kockákkal kezdődtek, később lettek apróbbak, ahogyan a technika is fejlődött a vizuális fronton.

A kockázás, a PIXEL, így nagyon is emberi megközelítés, hiszen maga a felbontás mértéke egy állapot és válasz. (Annyi, amennyire képesek vagyunk.)

- Az ember a teremtésből ennyit képes ábrázolni, s ennyit már meg bír magyarázni, vagyis újrateremt. *Emberi módon újrateremt, közöl.* -

A teremtés ugyanis értékesebb, ha tudunk róla, s nemcsak úgy megtörténik.

DE, ha tudunk róla, akkor meg: VAN! Létezik! Megfogható!

Ha létezik, akkor: *van helye.*

Illetve: HELYE VAN! Minden jó szándékú teremtésnek helye van a világegyetemben, így minden erre való törekvésnek helye van, amely a világ megismerésére vagy javítására törekszik, bármilyen felbontásban is kerül elénk. Igazából nekünk is segítség a változások elején a viszonylag kis felbontás, mert így válnak az új dolgok felhasználóbaráttá.

Így nagy szerencse, hogy ez a hely, (a teremtés színtere) észrevehető, felismerhető, mint a folyó mellett a kavics.

A kavicsnak pedig egészen különös élete van.

Amikor millió számra van a parton, akkor fel sem tűnik.

Ha viszont az üledék, a szél, a föld már dolgozott rajta, messze kerül eredeti helyéről, úgy kell kibányászni, akkor talán igazi kincsek-re lelhetünk.

Amennyiben vesszük a fáradságot, s feltörjük, (megismerjük) a kavicsokat, a csoda elének tárulhat, s amit igazán értékelünk, az a belső csillogás, a ZÁRVÁNY, minden ásványgyűjtő álma.

Természetesen a kavics belső titkainak megfejtéséhez kell egy külső hatás, - egy másik erő, ami a kincseket meg akarja találni. A felszínes vizsgálódó ugyanis semmit sem fog találni.

Ezen a ponton találkozik a festő szándéka, s a végső akarata a befogadóval.

A kavics zárvány szeretne lenni.

Mi meg szeretnénk csillogó zárványokat találni.

A kör bezárult. A dolgoknak szükségük van egymásra.

Az embereknek szükségük van az emberekre. A művésznek a közönségre, a közönségnek a művészre.

Hézső Ferenc a hatvanas évektől élt egy világban, amit a maga számára is meg akart magyarázni. Ezt egy bizonyos felbontásban elének is tárta.

Az alkotások kiállták a tét, s az idő próbáját, és kiderült, hogy tényleg a korról, a kor embereiről szólnak a művek, s teszik ezt a legősibb festészeti eljárással, a tojástemperával. Így a valóban értékes belső tartalmak nemcsak zárványokká váltak, amikre érdemes rábukkanni, hanem az elődök tisztelete, az ősiség is átérzhető a kor aktuális kérdéseivel foglalkozó újszerű előadásmódban is.

Az atya gondolkodása ez.

Nagyon jó, hogy időnként számvetést kell az embereknek készíteni.

A 75 éves tapasztalat erre pompás alkalom egy festő számára.

Bárcsak mi is ugyanolyan hitelesen, s legalább ugyanakkora felbontásban láthatnánk mai világunkat, mint ahogy ezt Hézső Ferenc a művei által pályafutása alatt tette, s ennyi elkötelezettséggel tudnánk a dolgok végére járni, hogy választ kapjunk a mai kor mai kérdéseire, hogy jobb legyen a Világ.

Bányai Béla

▲ SZUROMI PÁL MŰVÉSZETI ÍRÓ

▼ HÉZSŐ FERENCNÉ, HÉZSŐ FERENC, DR. BLAZOVICH LÁSZLÓ, ALMÁSI ISTVÁN

(Fotó: Magistertheodorikus)